

Иларионъ бѣше твърдъ човѣкъ; той се не увличаше така лесно въ каквито и да било работи, та захвана, — кое съ добро, кое съ карание, — да увѣщава благочестиви-тѣ християне да не вършѣтъ такива неприлични работи и, между друго, той казваше, че съ неспоменуване име-то на патриарха, цѣль-та за черковно самоуправление се не постига, обаче немаше кой да го слуша, — викове-тѣ се продължаваха. Най-сѣтне народъ-тъ надви и патриархово-то име не се спомена, ами се испѣ едно многолѣтствие за султана. Така стана и на вечерня-та, или, както обикновенно се казва, второ възкръсение: народъ-тъ, който сега бѣше по-многоброенъ, пакъ не допустна владика-та да спомене име-то на патриарха. Макарь и да виждаше, че за всичко това той ще отговаря, Иларионъ Макариополски, волно и неволно, пакъ не спомена патриархово-то име, ами вмѣсто него спомена „всякое епископство православнихъ“, както чинѣтъ началници-тѣ на самостоятелни-тѣ черкови. Посѣтне захвана да се споменува и име-то на турския султанъ Абдуль-Меджидъ.

Работа-та за не споменуване-то име-то на патриарха бѣше нагласена по-рано отъ млади тѣ интеллигентни цариградски бѣлгаре, безъ знаяние-то на пѣрвенци-тѣ, — само на стария Христо П. Тѣпчилецовъ бѣше обадено за това, нѣ и владика-та Иларионъ бѣше позачулъ що се тѣжми⁽⁵⁹⁾. И пѣрвенци-тѣ и владика-та никакъ не одобряваха постѣпка-та на млади-тѣ, защото патриархия-та бѣше силна; тя можѣше същоврѣменно да накаже и пѣрвенци-тѣ и владика-та, а пѣкъ Иларионъ не бѣше човѣкъ, който да не знае що може да послѣдва отъ такава постѣпка. Заради това, за да се позамажѣтъ очи-тѣ на турски тѣ министри, рѣши се да се споменува, въ врѣме на богослужение-то, султаново-то име. Щомъ всичко това се разчу въ Бѣлгарско, бѣлгарски-тѣ свещенници престанаха да споменуватъ

(59) Младѣжи-тѣ, предназначатели за изхвърляние име-то на грѣцкия цариградски патриархъ изъ бѣлгарския храмъ въ Цариградъ, а напосокъ и изъ всички-тѣ бѣлгарски хримова въ бѣлгарски-тѣ епархии, бѣха: Драганъ Цанковъ отъ Свѣщовъ, Георги Груевъ и Стоянъ Ив. Джейковъ отъ Копривщица, Хаджи-Мина Паповъ и Стефанъ Стефановъ отъ Сливенъ, Иванъ Найденовъ отъ Казанлъкъ, Стоилъ Поповъ, Станчо Брадински, Димитръ Т. Бръжаловъ и Ат. Симовъ отъ Калоферъ, Стефанъ Иличъ отъ Т.-Пазарджикъ, Никола Ев. Сапуновъ и Христо Арнаудовъ отъ Габрово, Димитръ Караѣзовъ отъ Тѣрново, Костаки Мариновичъ и Иосифъ Дайнеловъ отъ Руссе, Костаки Славчовичъ отъ Одринъ и още други нѣкои отъ разни мѣста. Само единъ отъ стари-тѣ, Константинъ Райновъ, явно бѣше се съединилъ съ млади-тѣ.